

Praha dne..... 2020

Ministr životního prostředí
Mgr. Richard Brabec
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

Věc: Postoupení stanoviska Českého ramsarského výboru a jeho Expertní skupiny k zahájení přípravy výstavby kanálu Dunaj-Odra-Labe na Odře v úseku Ostrava-Svinov – Kožle

Vážený pane ministře,

z pozice předsedy Českého ramsarského výboru (ČRV) si Vám níže dovoluji zaslat stanovisko ČRV (které bylo projednáno též s Expertní skupinou) k zahájení přípravy výstavby kanálu DOL na Odře v úseku Ostrava-Svinov - Kožle v Polsku. Toto stanovisko je dáno naší povinností mít na zřeteli především naplňování Úmluvy o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (tzv. Ramsarské úmluvy) a cílů samotného ministerského úřadu v ochraně životního prostředí v České republice.

Vycházím ze skutečnosti, že Česká republika je signatářem výše uvedené Ramsarské úmluvy a Ministerstvo životního prostředí zodpovídá za její naplňování. Funkci poradního orgánu ve věcech úmluvy vykonává Český ramsarský výbor.

Jak vyplývá z ustanovení článku č. 4 Úmluvy, ukládá tento mezinárodní dokument smluvním stranám podporovat zachování mokřadů, zejména jako biotopů vodního ptactva zřizováním mokřadních chráněných území, ať již jsou zahrnuta do seznamu mokřadů mezinárodního významu či nikoliv, a zajistit jejich náležitou ochranu. Bylo by tedy vhodné, aby vláda ČR v přípravě stavby nadále nepokračovala. ČRV přijal k této věci následující stanovisko:

Stanovisko Českého ramsarského výboru k zahájení přípravy výstavby kanálu Dunaj-Odra-Labe na Odře v úseku od Ostravy-Svinova po státní hranici.

Vláda ČR usnesením, ze dne 5. 10. 2020 uložila ministru dopravy zahájit přípravu výstavby plavebního kanálu na Odře v úseku Ostrava-Svinov - Kožle v Polsku.

Český Ramsarský výbor, jako poradní orgán MŽP ve věci ochrany mokřadů podle Úmluvy o mokřadech, tzv. Ramsarské úmluvy, **zásadně nesouhlasí s tímto usnesením** z níže uvedených důvodů:

1. Záměr splavnění řeky Odry od Ostravy po stání hranici ve všech možných variantách považuje ČRV za škodlivý životnímu prostředí a ve svém důsledku odporující cílům stanoveným v Ramsarské úmluvě.

2. Záměr přímo ohrožuje předměty ochrany Evropsky významné lokality a zároveň zvláště chráněného území Přírodní památka Hraniční meandry Odry a předměty ochrany Ptačí oblasti Heřmanský stav - Odra - Poolší.

3. Na základě veřejného slyšení v Senátu je ČRV přesvědčen, že vláda jednala na základě neúplných a částečně zmanipulovaných údajů o ekonomické a ekologické výhodnosti projektu.

S úctou

RNDr. Mojmír Vlašín

předseda Českého ramsarského výboru

Vysvětlení:

ad 1 Varianty, které navrhují kanalizovat tok Odry pro parametry plavebního kanálu třídy Vb, zcela zničí tok řeky Odry. Varianty, které navrhují paralelní kanál, nejsou splavněním Odry, ale vytvořením zcela nového vodního díla, které ovšem bude mít výrazně negativní vliv na původní tok.

ad 2. Z hlediska vlivu na životní prostředí a na vodní režim údolí nivy Odry má uvažovaná stavba katastrofální následky na úroveň hladiny podzemních vod v nivě, danou soustavou zdrží s hladinou nad současným terénem, zejména v ostravské aglomeraci. Významně negativně ovlivní režim všech vodních toků v povodí, vypouštění čištěných komunálních odpadních vod i protipovodňovou ochranu. Zároveň dojde převedením řeky na systém zdrží s relativně stojatou vodou ke zvýšení výparu z hladiny a k nárůstu ztrát vody v tomto ekosystému. Ochrana mokřadních ekosystémů se v navrhovaném úseku záměru alternativně řeší zvláštním kanálem obcházejícím současné celky zvláště chráněných území. Avšak v soustavě nádrží se stojatou vodou, do kterých bude s vysokou pravděpodobností nutno vodu zpětně přečerpávat, se v krajině, která dlouhodobě trpí vysokým nadbytkem živin pocházejících z odpadních vod či hnojených polí, naplno projeví problémy, které známe z rybníků a údolních nádrží, tzn. eutrofie až hypertrofie spojená např. kyslíkovými deficity, rozvojem sinic apod. Dlouhodobé změny vodního režimu tak povedou k ohrožení mokřadních ekosystémů, zejména v případě, že výstavba kanálu DOL bude v budoucnu pokračovat k Moravské bráně.

Ad 3 Zatímco ekonomické vyhlídky návratnosti dopravní stavby tohoto typu a lokalizace jsou v horizontu příštích 30 let přinejmenším sporné, poškození životního prostředí, krajiny a vodního režimu je závažné. Toto vyplývá z projednání v Senátu (Dostupné na: <https://www.senat.cz/xqw/webdav/psssenat/original/92199/77292>).

Opíráme se též o Prohlášení odborných společností a akademických pracovišť k zahájení přípravy plavebního koridoru Dunaj-Odra-Labe, zveřejněném dne 8. října 2020. Jedná se o záměr, který by měl významný negativní dopad na hydrologický režim krajiny a zásadně by poškodil životní prostředí. (Dostupné na <http://www.cspe.cz/prohlaseni-odbornych-spolecnosti-akademickych-pracovist-k-zahajeni-pripravy-plavebniho-koridoru-duna>).